

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Klokočova 742 Hnúšť'a
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S716
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub - ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	21.09.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Základná škola Klokočova 742 Hnúšť'a, Hnúšť'a, Klokočova 742, 98101
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Miroslava Antalová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://zs1hnusta.edupage.org/

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová :

text, medzipredmetové vzťahy, slovná zásoba, náučné texty, kompetencie a zručnosti žiakov, encyklopédie, atlasy, pracovné listy, čítanie s porozumením

Krátka anotácia :

Stretnutie PgK bolo venované téme využívania textov s témou prírodných javov na rozvíjanie čitateľských zručností žiakov a téme – práca s atlasmi a encyklopédiami. Vyučujúci si vymieňali skúsenosti a venovali sa najmä priamej práci s textom.

12. **Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:**

Program zasadnutia klubu :

1. Otvorenie pedagogického klubu.
2. Príprava materiálov pre žiakov na tému prírodných javov.
3. Práca a atlasmi a encyklopédiami.
4. Výmena skúseností
5. Záver.

Otvorenie pedagogického klubu

Zasadnutie pedagogického klubu otvorila Mgr. Miroslava Antalová. Privítala prítomných členov PgK a oboznámila ich s programom zasadnutia.

Príprava materiálov pre žiakov na tému prírodných javov

K téme čitateľská gramotnosť a prírodné javy sa vyjadrila Mgr. Veverková :

Čítanie je jednou zo základných jazykových zručností, dôležitým cieľom a prostriedkom vo vyučovaní cudzieho jazyka. Čítať znamená nielen zachytiť očami napísané alebo vytlačené grafické znaky, ale aj porozumieť ich významu a dokázať ich použiť v ústnom prejave. Text je neoddeliteľnou súčasťou výučby cudzieho jazyka a čítanie s porozumením má nezastupiteľné miesto v cudzojazyčnom vyučovaní. Vedieť pracovať s textom, nielen ho prečítať, ale predovšetkým porozumieť hlavným informáciám alebo obsahu textu v cudzom jazyku, je dôležitým predpokladom zvládnutia cudzej reči.

Žiaci získavajú informácie z rôznych typov textov, ktoré sú zamerané aj na medzipredmetové vzťahy, a teda sa často stretávajú aj s textami, ktoré sú buď s environmentálnou tematikou, alebo sa venujú rôznym prírodným javom. Už na úrovni prvého stupňa od dní v týždni, mesiacov v roku, či striedaniu ročných období až po témy globálneho otepľovania, či vzniku hurikánov vo vyšších ročníkoch. Slovná zásoba k jednotlivým témam je primeraná veku a schopnostiam žiakov.

- Mgr. Škôrňová

Na vyučovacích hodinách slovenského jazyka nielen v literatúre, ale aj v jazykovej zložke využívame rôzne druhy textov ako východiská na prácu s textom, rozvíjanie čítania s porozumením. Okrem umeleckých textov sú to aj texty náučné a medzi nimi aj texty s tematikou prírodných javov. Práve tieto texty tým, že sú odborné, prispievajú rozvíjaniu kompetencií a zručností žiakov, ako je:

- ☐ aktívne a efektívne čítanie,
- ☐ technika čítania,
- ☐ vyhľadanie kľúčových slov
- ☐ vyvodenie informácií a súvislostí, ktoré nie sú priamo formulované v texte
- ☐ hodnotenie prečítaného, utvorenie si úsudku z textu,
- ☐ schopnosť logicky si spájať súvislosti, vyvodiť hlavné myšlienky, poučenia, závery,
- ☐ spájanie nových poznatkov s predošlými,
- ☐ skúmanie a hodnotenie obsahu a jazyka textu

Práca s atlasmi a encyklopédiami

Pri tejto téme vyučujúce vyjadrili svoje poznatky s využívaním atlasov a encyklopédií na vyučovacích hodinách.

- Mgr. Cikraiová

Práca s atlasmi sa využíva pri pozorovaní, porovnávaní, pri hľadaní informácií, vzájomných vzťahov a súvislostí. Práca s atlasmi a encyklopédiami je pre žiakov zaujímavá. Sami si vyhľadávajú informácie v texte a získané informácie ďalej rozvíjajú a využívajú pri svojej práci – pracovné listy, tvorba projektov.

Na vlastivede pracujeme so zemepisným atlasom a mapami, na hudobnej výchove žiaci čerpajú informácie o hudobných skladateľoch a obdobiach z encyklopédií – Velikáni hudby, Dejiny hudby.

- Mgr. Veverková

Keďže encyklopédie sú písané slovnou zásobou, ktorá je pre žiaka základnej školy príliš náročná, využívame ich len na vyhľadávanie informácií v slovenčine, ktoré následne môžu využiť pri tvorbe vlastných projektov. Atlasy a mapy žiaci využívajú pri učivách, kde sa učia o anglicky hovoriacich krajinách, ich členení, regiónoch, dôležitých mestách, pohoriach, atď.

- Mgr. Škôrňová

Na hodinách literatúry máme v V. ročníku tematický celok – Náučná literatúra, Encyklopédie - kde sa žiaci zoznamujú s rôznymi pojmami súvisiacimi s encyklopédiami – heslo, register... Zároveň sa učíme o tom, ako sú usporiadané heslá a informácie v encyklopédiách.

Žiaci majú možnosť pracovať priamo na hodinách s encyklopédiami, keďže v školskej knižnici ich máme dostatočné množstvo.

Výmena skúseností

Podstatnú časť dnešného zasadnutia sa členovia PgK venovali práci s textom. Boli to ukážky pracovných listov využívaných na hodinách slovenského jazyka, pri príprave na Testovanie 5 a Testovanie 9, na hodinách vlastivedy. Niektoré z pracovných listov sú prílohou k dnešnej zápisnici.

13. Závbery a odporúčania:

Mgr. M. Antalová zhodnotila priebeh zasadnutia klubu , najmä praktickú časť (prácu s textami) za veľmi prínosnú a motivačnú pre ďalšiu prácu s využívaním aj odborných textov na čítanie s porozumením. Poďakovala sa prítomným členom PgK za aktívnu účasť.

Odporúčania pre členov klubu :

- ✓ pri rozvíjaní čitateľských zručností žiakov využívať nielen texty patriace do umeleckej literatúry, ale aj odborné texty
- ✓ motivovať žiakov k práci s encyklopédiami pri príprave projektov a prezentácií
- ✓ pripraviť podklady pre budúce stretnutie klubu : vyhodnotenie práce so slaboprospeievajúcimi žiakmi; príprava stretnutia s odborným pedagogickým pracovníkom – školským špeciálnym pedagógom

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr.Miroslava Antalová,koordinátor PK
15.	Dátum	21.09.2020
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ľubica Henčová
18.	Dátum	22.09.2020
19.	Podpis	

Prílohy:

Pracovný list č.1 : Poznávaj naj ... rastlín a čítaj s porozumením

Pracovný list č.2 : Prečo je tráva zelená ?

Pracovný list č.3 : Kostra/ svalstvo

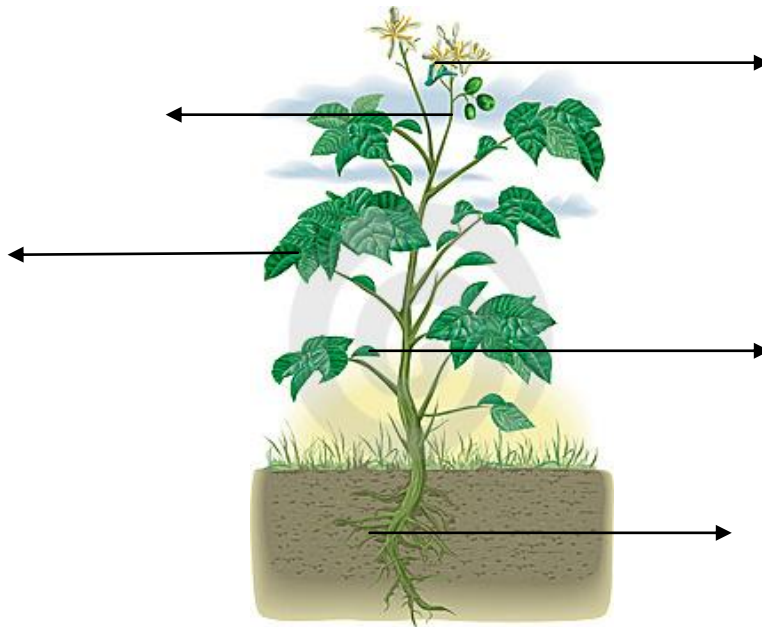
Pracovný list č.4 : Mačky (text z encyklopédie)

Pracovný list č.5 : Králik domáci (text z encyklopédie)

Príloha č.1 :

POZNÁVAJ NAJ... RASTLÍN A ČÍTAJ S POROZUMENÍM

Spomeň si, z akých častí sa skladá rastlina

Vedel si, že...

- Najdlhšie korene majú divé figovníky v južnej Afrike. Siahajú do hĺbky stodvadsať metrov.
- Najdlhšiu drevnatú stonku majú kalifornské sekvojovce a sekvoje. Najvyššia sekvoja je vysoká stodvanásť metrov. Na peň s'atého sekvojovca mamutieho sa zmestilo pianíno so štyrmi členmi orchestra a ešte ostalo miesto pre štrnásť tanečných párov.
- Najväčšie listy má obrovské lekno Viktória kráľovská. V priemere merajú dva metre a udržia na vode malé dieťa.
- Najväčší kvet na svete je raflézia Arnoldova. Nemá stonku, listy ani korene, iba jeden obrovský kvet s priemerom jeden meter a hmotnosťou asi desať kilogramov.
- Najväčšie struky má Entada popínava z Tichomoria. Dosahujú dĺžku až dva metre.
- Najväčšie šišky rastú na boroviciach na západnom pobreží USA. Každá váži asi dva kg, dlhé sú do šesťdesiatšesť cm a hrubé osemnásť cm.
- Najväčšie semená má palma Lodoicea sečelská. Semeno dozrieva sedem rokov. Skladá sa z dvoch vzájomne zrastených častí a volajú ho dvojité kokosový orech.
- Najstaršou žijúcou rastlinou na svete je ihličnan huon z Tasmánie a lišajník z Antarktídy. Ich vek sa odhaduje na desaťtisíc rokov. Lišajníky na Aljaške sú asi o tisíc rokov mladšie a za sto rokov narastú iba o niečo viac ako tri mm.
- Najčudnejšia rastlina na svete je Velvícia podivná. Má nízky, akoby odťatý kmeň s priemerom asi jeden meter. Rastlina má iba dva niekoľko metrové listy a kvitne červeno. Je jedinou trvácou rastlinou v púšti juhozápadnej Afriky, kde počas mnohých rokov nespadne ani kvapka dažďa. Vlahu získava z hmly.

Odpovedaj a rieš úlohy

- Vypíš všetky číslovky, ktoré sa spomínajú v texte:

- Ktorá rastlina má najdlhší koreň? _____
- Ktorá rastlina žije z hmly? _____
- Ktorá rastlina pochádza z Tichomoria? _____
- Ktorý kvet váži 8 kilogramov? _____
- Ako volajú semeno, ktoré dozrieva 7 rokov? _____

Príloha č.2 :

Prečo je tráva zelená?

Nikoho netreba presviedčať o tom, že vo svete rastlín je zelená najmodnejšia **farba**. Je dobre známe, že zelená upokojuje, je zdravá na oči, ale aj farbí. Vie o tom každý, kto sa aspoň raz spustil v nohaviciach z trávnatého vrška.

Čo spôsobuje, že rastlin__ sú zelené? Pod m__kroskopom aj ob__čajný l__st v__zerá veľm__ zlož__to. Skladá sa z mnoh__ch buniek, ktoré vytvárajú skupin__ a vrstvy. Všetk__ nie sú zelené! Na vonkajšej strane listu je pokožka, ktorú tvoria presne k sebe priliehajúce bunk___. Pokožka je zhora pokr__tá voskovou hmotou, ktorá v__tvára ochrannú vrstvu. Pod ňou v__dieť bunky parenchýnu: hore husto natlačené, dolu usporiadané voľnejšie. V pokožke na spodnej strane listu dobre vidieť prieduch__, ktoré sa podľa potreb__ môžu otvárať a zatvárať. Bunk__ prieduchov sú tiež zelené.

To však nie je všetko. Každá jednotlivá bunka parenchýnu sa skladá z mnohých častí. Je obalená pevnou bunkovou stenou. Pod ňou sa nachádza pružná blana. Vnútri je jadro a vakuola s bunkovou šťavou. Okolo nej sú okrúhle telieska chloroplastov. Obsahujú špeciálne farbivo (chlorofyl) – vďaka nemu sú rastliny zelené.

Niektoré okrasné rastliny majú na listoch žlté alebo biele vzorovanie. **Vytvárajú ho bunky, ktorým chýba zelené farbivo.** Listy s purpurovými škvrnami alebo žilkami vďaka svojej ozdobu pigmentom rozpusteným v bunkovej šťave.

1. Zelená má pozitívne účinky na človeka.	Á – N
2. List sa skladá z mnohých buniek.	Á – N
3. Bunky vytvárajú nielen vrstvy.	Á – N
4. Na vnútornej strane listu je pokožka.	Á – N
5. Pokožku tvoria voľne sa vyskytujúce bunky.	Á – N
6. Pokožka je pokrytá voskovou hmotou.	Á – N
7. Pod voskovou hmotou vidieť bunky parenchýnu.	Á – N
8. Sú husto natlačené aj hore, aj dole.	Á – N
9. Prieduchy sa môžu nielen otvárať.	Á – N
10. Chlorofyl sa nenachádza v chloroplastoch.	Á – N
11. Rastliny sú zelené vďaka chlorofylu.	Á – N
12. Všetky okrasné rastliny majú žlté vzorovanie.	Á – N

13. Nesprávne prečiarkni.

- a) Ide o umelecký text alebo vecný text.
- b) Text je rozdelený do 3 --- 4 --- 5 odsekov.
- c) V 1.odseku je/sú: 1 neurčitok --- 2 neurčitky --- 3 neurčitky.
- d) Zvýraznené slovo „farba“ je konkrétne --- abstraktné.
- e) Doplň i,í,y,ý.
- f) V 3. odseku začínajú 2 --- 3 --- 4 --- vety tvrdou spoluhláskou.
- g) V 3. odseku dochádza na 2 --- 3 --- 4 miestach k spodobovaniu.
- h) V poslednom odseku sa nachádza/jú 3 --- 4 --- 5 predložky/predložiek.
- i) V posledných dvoch odsekoch sa nachádza 5 --- 6 --- 7 zámen.
- j) V podčiarknutej vete sú 2 --- 3 --- 4 slovesá.

Príloha č.3 :

Kostra/ svalstvo

Ak sa pozrieme na kostru ľudského tela, zistíme, že hoci každá z počtu viac než 200 kostí sa líši vzhľadom aj veľkosťou, je dokonalou súčasťou do seba zapadajúceho dlhého reťazca. Práve dômyselná stavba kostry, osobitné funkcie jednotlivých kostí, ich špeciálne vnútorné zloženie, ako aj prepojenie s inými kosťami prostredníctvom kĺbového systému robí kostru tým, čím je: účelovým, vzájomne zosúladeným celkom.

Aby tento celok mohol fungovať, ale aj hýbať sa a oddychovať, potrebuje navyše spoluprácu svalov a väzív najrozmanitejšej formy. Svaly sú takisto pospájané do svalových skupín a na kostru napájané systémom šliach. Vďaka ich koordinácii môže človek uskutočňovať najkomplikovanejšie pohyby, vyvíjať silu a výkon.

Popri kostiach, kĺboch, šľachách a svalstve sa podieľajú na najmenších pohyboch ľudského tela aj mozog, nervy a zmyslové orgány.

1. Podľa ukážky je v tele nasledovný počet kostí:

- A. dvesto kostí B. menej ako dvesto kostí C. viac ako dvesto kostí

2. Podľa ukážky sa kosti navzájom líšia:

- A. vzhľadom a tvarom B. tvarom a zložením C. veľkosťou a vzhľadom

3. Podľa ukážky sú kosti vzájomne prepojené:

- A. systémom šliach B. svalovým systémom C. kĺbovým systémom

4. V ukážke o význame svalov pri pohybe informuje:

- A. prvý odsek B. druhý odsek C. tretí odsek

5. Podľa ukážky sa na najmenších pohyboch podieľajú aj:

- A. mozog, nervy a zmyslové orgány
B. nervy, cievy a mozog
C. nervy, mozog a srdce

6. Ktorá možnosť podľa ukážky nepatrí k podmienkam, aby kostra mohla fungovať:

- A. kosti, kĺby, svaly
B. mozog, nervy, zmyslové orgány
C. svaly, šľachy, cievy

7. V poslednej vete ukážky je:

- A. sedem podstatných mien B. deväť podstatných mien C. osem podstatných mien

Príloha č.4 :

Mačky

Mačky sú vďaka svojej obratnosti a sile dobrí lovci. Majú ostré zuby a pazúry . Zrak majú prispôsobený na nočný lov. Mačka rada chytá malé hlodavce, menšie vtáky , hmyz a iné živočíchy. Väčšina vyšľachtených mačiek sa o seba nevie postarať a vo voľnej prírode by neprežili, lebo ich ľudia rozmaznávajú. Predkom dnešných mačiek je mačka plavá, ktorá žila na Zemi už pred miliónom rokov. Rozšírila sa z Afriky do Ázie a Európy. V Afrike zdomácnela a pomáhala ľuďom zbavovať sa škodlivých hlodavcov v obilných sýpkach. V Egypte ju uctievali ako božstvo. V Európe považujú čierne mačky za nositeľky nešťastia. Nie je to pravda, je to len povera. Existuje vyše 100 plemien mačiek.

Uši mačky zachytia aj ten najjemnejší zvuk, chvost jej pomáha pri udržaní si rovnováhy, keď lezie po strome... Fúzy jej slúžia na orientáciu v tme. Často sa umývajú. Svojím drapľavým jazyčkom odstraňujú zo srsti nečistoty, odumreté chlpy a masírujú si pokožku. Mačka dokáže padnúť z výšky na všetky štyri nohy. Vie sa počas pádu otočiť a dopadnúť na nohy. Dospelá mačka môže mať až do 10 mláďat v jednom vrhu.

/ Zdroj : Detská ilustrovaná encyklopédia Živý svet /

1. Prečo sú mačky dobrými lovcami ? _____

2. Čo loví mačka vo voľnej prírode ? _____

3. Prečo by niektoré vyšľachtené mačky neprežili vo voľnej prírode ? _____

4. Ktorá mačka bola predkom mačky domácej a kde žila ? _____

5. Ako mačka pomáhala ľuďom v Afrike ? _____

6. Koľko plemien mačky existuje ? _____
7. Na čo jej slúžia fúzy ? _____
8. Prečo sa mačky stále umývajú ? _____

Králik domáci je domestikovaná forma európskeho králika divého (*Oryctolagus cuniculus*). Chová sa ako úžitkové zviera na mäso a kožušinu alebo ako domáci spoločník. Králiky sa na rozdiel od zajacov rodia bez kožušiny a so zlepenými očkami. Zatiaľ čo malé zajace vychádzajú z brlohu už ako 2 až 3 dňové, králiky ostávajú až 2 týždne v nore. Sfarbenie králikov je veľmi rozmanité. Môžu byť biele, hnedé, čierne, sivé, ryšavé, pieskové alebo strakaté.

Niektoré plemená králikov, najmä tých výstavných, sú veľmi cenné. Čistokrvné plemená stoja aj viac ako 300 Eur. Znáмым druhom je veľký anglický strakáč. Na chrbte má charakteristickú čierno - bielu kresbu a na ľavom líci má okrúhlu čiernu škvrnku.

Králiky sa podľa veľkosti rozdeľujú na minikráliky, malé plemená, stredné plemená a veľké alebo obrie plemená. Minikráliky sú vhodné aj na bytový chov, zatiaľ čo obrie plemená sa chovajú výlučne pre mäso a kožušinu.

Králiky sa dožívajú 5 až 10 rokov. Avšak mnohé zomierajú omnoho mladšie na mor - prenosnú infekčnú chorobu šíriacu sa povetím, schopnú rýchlo usmrtiť veľké populácie králikov naraz. Proti moru sa dá očkovať, no očkovanie nie je veľmi spoľahlivé, lebo každý rok vznikajú nové typy morov, na ktoré už staré očkovacie protilátky nestačia.

Otázky:

1. Vieš, čo znamená domestikovaná forma?

- a) zdomácnenie a skrotenie
- b) je to zmena farby kože a srsti po narodení
- c) znamená to, že králiky ostávajú až 2 týždne v nore po narodení

2. Králik domáci sa chová:

- a) ako úžitkové zviera na mäso a kožušinu alebo ako domáci spoločník
- b) kvôli koži, rohovine a vlne
- c) pre produkciu mlieka a vajec

3. Králiky sa rodia:

- a) s kožušinou
- b) bez kožušiny
- c) s perím

4. Králiky sa podľa veľkosti rozdeľujú na:

- a) mini plemená, gigantické plemená a domáce plemená
- b) čierno-biele plemená a biele plemená
- c) minikráliky, malé plemená, stredné plemená a veľké alebo obrie plemená.

5. Králiky sa dožívajú:

- a) viac ako 20 rokov
- b) 5 až 10 rokov, avšak mnohé zomierajú mladšie kvôli chorobe
- c) 12 až 15 rokov a niektoré druhy aj viac

6. Po narodení králiky vychádzajú z brlohu:

- a) po 2 až 3 dňoch
- b) po 2 týždňoch
- c) po 2 mesiacoch

7. Ako sa šíri prenosná infekčná choroba – mor na králiky?

- a) králiky zjedia nakazenú potravu
- b) povetím
- c) napijú sa nakazenej vody

8. Čo znamená názov (*Oryctolagus cuniculus*)? Nachádza sa na začiatku textu.

- a) je to zdrobnenina názvu králik európsky
- b) je to anglický preklad králika domáceho
- c) je to latinský názov európskeho králika divého